

Isklättring i Liden och Västernorrland

Utgåva nr 6 uppdaterad 2023-01-08

Lite om klättringen

Föraren beskriver och kan förhoppningsvis inspirera till ett besök i vårt fina landskap. Isklättring är en härlig form av spårlos färd i spännande terräng. Området präglas av klättringen i älvdalarna. Inte så höga isfall men god variation och en lång stabil issäsong. Isklättring kan ofta bedrivas under perioden November-April. Bäst under December-Mars.

Vad ska du klättra?

Jag gör ett försök med stjärnor där dessa får markera besöksvärde i förhållande till anmarch och isförhållanden. De kan ge en hint om det är ditt första besök i området.

*** Stabil tillfrysning, fin klättring i förhållande till anmarch.

** Hyfsat stabil tillfrysning, hyfsad klättring men lite avigt belägen

* Osäker tillfrysning. Sällan klättrad

Vett och etikett ger access!

Parkera med förstånd utan att blockera för timmerbilar och boende. Gå ej över tomtmarker. Ett besök vid isen utan kvarlämnat skräp ger förutsättningar för fortsatta upplevelser. Detta gäller även ev fasta säkringspunkter. Visa hänsyn och respekt så vi inte äventyrar både is och klippklättring i dessa fina områden. Flera parkeringsmöjligheter finns på privata marker och vägar. Prata, fråga och be om lov. Är du osäker så gå en liten bit extra så vi inte retar upp någon med en besvärande parkering.

Tankar om föraren

Under snart 30 år har jag med kompisar utforskat och klättrat på många områden i landskapet. Att vara själv ger en frihetskänsla men det är ju kul att kunna dela med sig så fler kan uppskatta och värdesätta dessa miljöer. Föraren blir en start. Hör gärna av er med nya isar så ska jag försöka bygga vidare på den. Jag har startat en fb grupp för oss som klättrar där vi kan hjälpas åt med uppdateringar om isläget utifrån föraren. Häng gärna med där!

” Isklättring i Liden och Medelpad”.

Stort tack till Jörgen Östberg som fortfarande hänger med på äventyr i ur och skur. Stort tack även till övriga klättrare med speciellt Jocke Svedberg som även gjort några fina skisser som jag tog med. I revideringen för denna upplaga byter vi namn till Liden och Västernorrland då det är det område vi täcker. Vi når ju en bit in i Jämtland där dalgångarna hänger ihop.

Föraren och framtiden

Med reservation för att en del fel kan ha smugit sig in hoppas jag ni får en del fina turer med hjälp av guiden. Komplettera gärna med historisk information om du har den. Samma gäller nya ber och isar som jag gärna tar med i kommande utgåvor. Guiden är tänkt att användas fritt av er som klättrar. Vill ni nyttja några delar för vidare användning så kan ni gärna ta en kontakt Jag undersöker möjligheten till en tryckt version med fler bilder i bättre upplösning. Hör av er om ni vill stötta med en annons som kan göra det möjligt.

Författaren på Trappstegsfallet december 2021

Om mig

Jag heter Mats Englund och har klättrat både is och klippa sedan slutet av -80 talet. 1996 publicerade jag en liten isguide till Lidenområdet i tidningen Bergsport. Nu väcker jag liv i en gammal dröm om en mötesplats för klättrare i Liden. Hör gärna av er om samarbeten eller med frågor. Bergsportcenter finns både på Facebook och med hemsida. Där finns kontaktinformation. Ha en kul dag på berget så ses vi

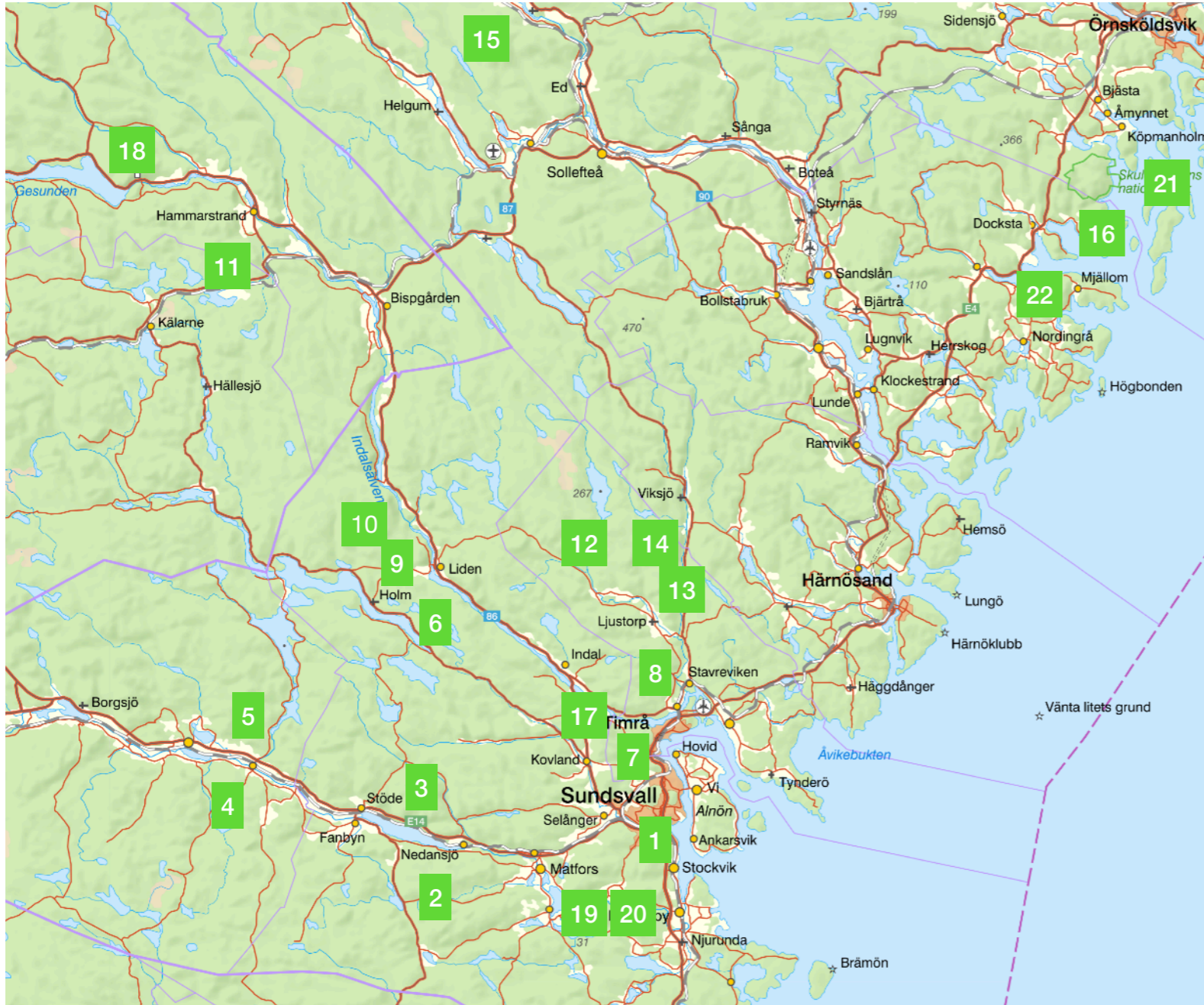
Ljustorp 2022-11-01 Mats Englund

Omslagsbild

Anders Wester på ett av instegen i isravinen vid bakre isarna i Liden vintern 2022.

www.bergsportcenter.se

Översiktskarta

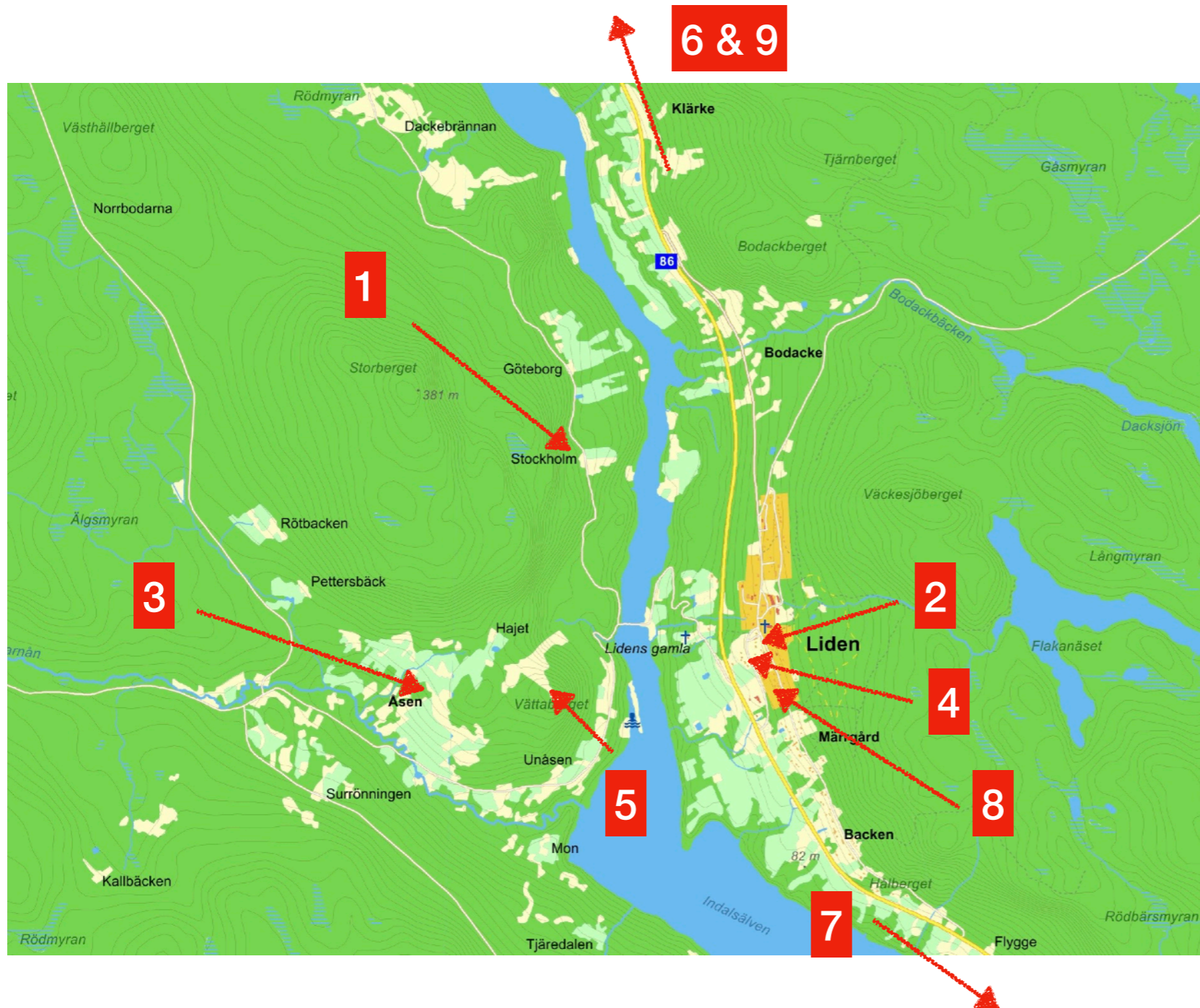

1. Sundsvall - Stadsisen
2. Nedansjö - Skölesklevarna
3. Stöde - Loklippan, E14
4. Torpshammar - Rankleven
5. Torpshammar - Getberget
6. Holmsjöändan
7. Laggarberg - Barnberget
8. Bergforsen - Lagmansören
9. Liden
10. Sillre - Rännbergsisen
11. Hammarstrand
12. Slättmon
13. Ljustorp
14. Viksjö - Mjällådalen
15. Resele
16. Höga Kusten - Värns
17. Rösåsen
18. Stadsberget - Gesunden
19. Hamrebodarna
20. Midskogsberget
21. Mjältön
22. Omneberget

9. Liden Service och överblick.

Beskrivning

Lite service som finns i närområdet. För mer turistinformation kan ni besöka hemsidorna www.visitnordvastra.se eller www.visitsundsvall.se
Sommartid är serveringen på Vättaberget öppen.

1. **Bergsportcenter**
P Klättring
2. **Tempo**
3. **Hälla Gård**
Får och gårdsbutik
4. **Q Star Mack**
5. **Vättaberget**
Slalombacke - Utsikt
6. **Tessans i Sillre**
Lunch må-fr
7. **Pizzeria Indal 20km**
8. **Gerdas b&b**
9. **Utsiktens turistgård**

Liden-Sundsvall 48 km

2. Isguide Nedansjö - Skölesklevarna ***

Beskrivning

Ett av de klassiska och mer välbesökta isfallen i Medelpad. Kort anmarch och fin is. Nordligt vänd med lång stabil säsong. Ca 20 km väster om Sundsvall.

Parkering

I vägkorsningen till starten på timmervägen. Gå backen upp och tag av på stig som går från första kurvan. Isen syns tydligt från stora vägen.

Klättring

Huvudvägg ca 20 meter 80 gradig is, Lättare varianter går att göra till höger om isen. Fler varianter har klättrats i väggen övre vänstra del. Lämplig öven för topprep. Vid skjutbanan öster om berget ligger skjutbaneisen. Låg fet is huvudsakligen för bouldering.

2. Isguide Nedansjö - Skölesklevarna ***

Beskrivning

Jocke Svedbergs detaljerade guide publicerad i insteget nr 2 1998.

Nedansjö/Sjöleklevan

- 1 Snörännan II/iii mix/snö 3 repl.
- 2 Övrefallet IV/V 20 m
- 3 Tunna Sidan IV/V 25 m
- 4 Stora Fallet IV 25 m
- 5 Småttande hårdkall
vind 90° mix boulder
- 6 Diedret III/IV 25 m
- 7 Stora trappen III/IV 10 m
- 8 Tunna Insteget IV/V 12 m
tunn solo
- 9 Is i portionspåse 85°
boulder
- 10 Icing IV 85° boulder
solo
- 11 Tom hand IV 12
m solo tunn
- 12 Öppen hand IV
15 m solo tunn
- 13 Vänster hand IV
12 m tunn solo
- 14 Höger hand IV
12 m tunn solo
- 15 Oppa på toppen
II/III 18 m
- 16 Staplade äss IV
15 m blandad
klättring
- 17 Varning för
halka! 90° boulder
- 18 Sandas ej vintertid
95° boulder
- 19 Mixmax IV 25 m 12
första mix
- 20 Underkylt regn! VII 18 m
mycket tunn (osäkrad) solo
- 21 Överhängande fara 3 m
boulder mix
- 22 På randen till avgrunden
6 m boulder
- 23 Antarktis 10 m boulder
- 24 Atlantis 10 m boulder
- 25 Soljuice
5 m boulder
mycket tunn
- 26 Skräckskreva 5 m
boulder mix
- 27 Lilla knölen boulder
- 28 Insteget II/III 5 m.

Vägbeskrivning:
Åk E14 mot Östersund. Sväng av mot Matfors och åk över Ljungan. Sväng höger innan nästa bro och fortsätt höger. Åk förbi avfarten till skjutbanan på vänster sida. Nu syns isarna på vänster sida. Parka minst 12 m från väggkorsningen.

Stora fallet

1. Isguide Stadsisen Sundsvall **

Beskrivning

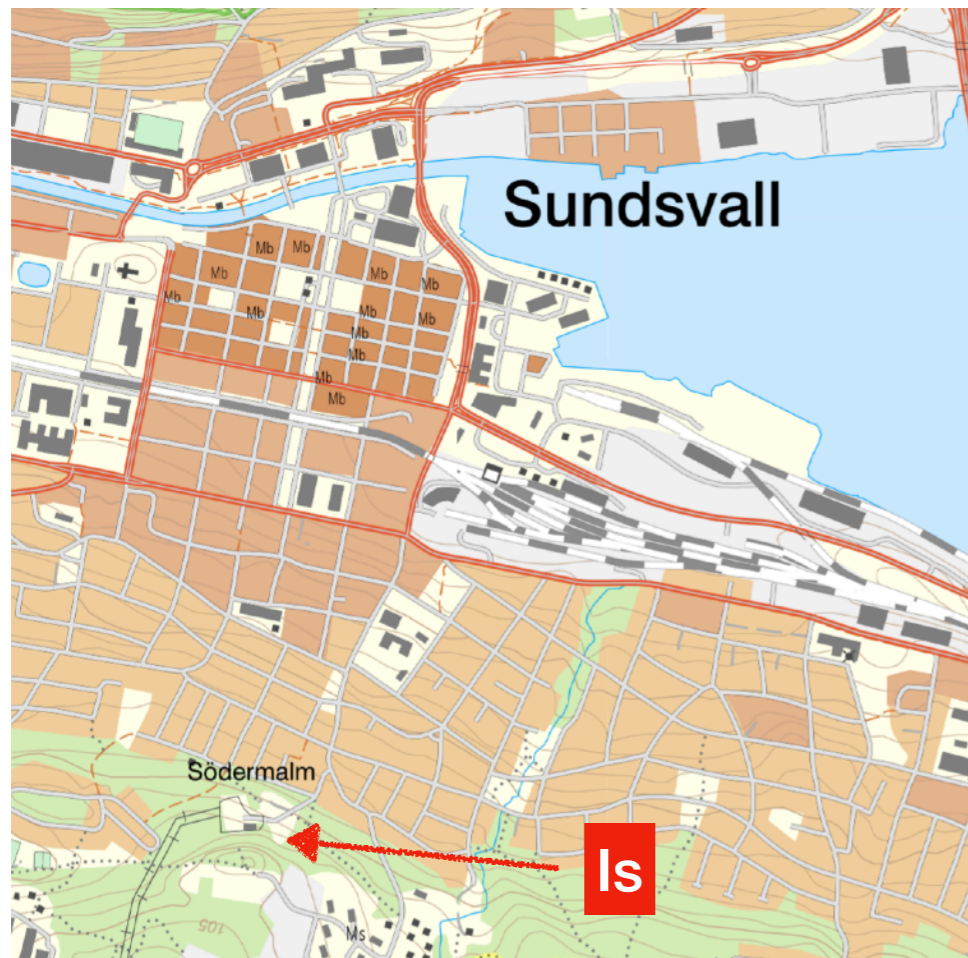
En kort liten is för boulder eller topprep. Fint läge och lättåtkomlig på södermalm i centrala Sundsvall. Ca 15 meter varierad lutning. Inte så brant. Sprängd klippa vänster om infarten till större bergrum. Is även vid bergrummet men låt den vara så vi inte stör verksamheten där..

Parkering

50 m från isen. Parkeringen för bergrummets besökare.

Klättring

Ca 15 meter bouldering eller topprep för nybörjare. Nordligt skyddat läge.

Cecilia Englund på Stadsisen med fin utsikt över Sundsvallsfjärden Foto: Mats Englund 1997

3. Isguide Stöde - Loklippan **

Beskrivning

Sydligt läge men väl värd ett besök om och när den fryser till.

Parkering

Vid mindre byväg. Ca 500 m anmarch. Isen syns från E14. Om det är skottat finns en timmerväg med vändan öster om isen. Blockera ej om timmerkörning pågår.

Klättring

Fin trevlig klättring med varierad lutning. Ca 30 meter. De brantaste partierna kan kringgås. Gått även att göra i två korta replängder med trevlig ståndplats på rejäl hylla. Utrymme för fostrande mixad klättring i den värsta delen av bergsidan. Spår av sommarklättring i några formationer.

3. Isguide Stöde - Loklippan **

Historik

Normalvägen WI4 35m 50-90 gradig is. Startar med en brant hammare ca 8 m i den högra delen av klippan. Sedan flackar det av och man klättrar snett upp vänster på en stigande ramp. Rampen slutar i ett hörn från vilken man sedan klättrar en kort brant hammare till toppen. Klättrad 1998-12-11 Mats Englund och Peter Hurtig

Top cat 10m 75 gradig is. Liten boulder eller kort tur belägen i västra delen av loklippan. Till insteget kan man gå från toppen om man klättrat normalvägen. Gå annars upp i klippans västra kant så det du isen. Mats Englund och Peter Hurtig 1998-12-11

Peter Hurtig på rampen mitt på leden.

Anekdot

Under samma vinter var det bra med aktivitet bland isklättrarna i klubben. I källaren under nytorget fanns både bar och bouldercave. Efter en fest med liveband gav sig en tapper skara ut för att repetera denna led. Fem personer samlas då på en ståndplats längre ut till höger på isen. Trångt och trevligt men dom som var med refererar fortfarande till kräkhyllan.

Festerna fick inte ieda till inställda klätterturer.

Peter Hurtig på första hammaren innan rampen.

4. Isguide Borgsjön - Rankleven **

Beskrivning

Kanske det brutalaste berget i Medelpad! Stora väggen är ca 120 meter där är några sommarter gjorda. Isarna syns tydligt från E14.

Parkering

Vid mindre byväg. Ca 500 m anmarch. Isen syns från E14.

Klättring

Brant isfall som inte bildas varje år. Få eller inga repetitioner kända. En dråpare att hålla koll på.

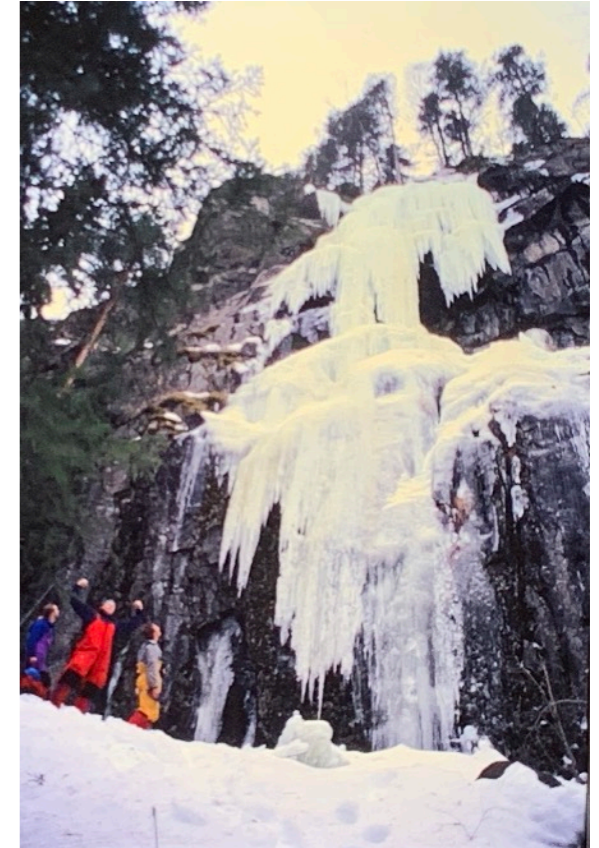
Historik

"J.A.W.S 45m 80-90grader brant is som syns tydligt i bergets östra del. Övre delen klättrades delvis på frikännande ispelare.

Förstabestigningen gjordes i två replängder. Jocke(J) Anders (A) Westlund (W) Svedberg (S)

Jocke Svedberg och Anders Westlund 1997-01-19

"Islam" Namn efter urspsykning vid den första personens (M.E) försök sedan snabb avklarad av detta replag. 60m varav 30m 70-80 gradig is och 30 m 50 gradig med is och mossor. Bilder från JAWS vid förstabestigningen. Foto Mats Englund

5. Isguide Torpshammar - Getberget *

Beskrivning

Små naturliga flöden på de översta delarna av berget är klättrade. Periodvid bygger det på bra när spillvatten från snökanonanläggningen rinner ut på berget. Sydvänt och mycket osäkert isläge. Sällan bra, God ide att spana på berget nerifrån byvägen för bedömning och planering. Isarna syns tydligt om det finns någon. Här finns en del sommarklättring och aйдturer.

Parkering

Vid toppen och fira ner eller sök mix och äventyr från nedre delen.

Klättring

Några korta varianter är klättrade på de övre partierna.

6. Isguide Holmsjöändan *

Beskrivning

Slingen märkvärdig is men den syns tydligt ifrån vägen och kan locka till besök. Soligt läge ger osäker is.

Parkering

Parkeringsficka i början av Holmsjöm.

Klättring

Varierad bred is där de brantaste delarna kan rundas.

Historik

Beskriven variant "holmsjöstripan" 30m 50-90 grader. klättrad av Mats Englund, Magnus Löv och Peter Hurtig 1999-02-15. Börja med ett sva som sedan blir rant i 10 meter. Därefter följer flackare is och snöpromenad till toppen.

7. Isguide Laggarberg - Barnberget *

Beskrivning

Sydvänd men fet och intressant ispelare vid foten av berget. Flack lätt klättring finns till toppen. Några kil och topprepsturer för sommarklättring på översta väggpartiet. Kan vara kul besök för locals som vill se nytt. Stig finns från toppen.

Parkering

Lilla byvägen från Laggarberg.

Klättring

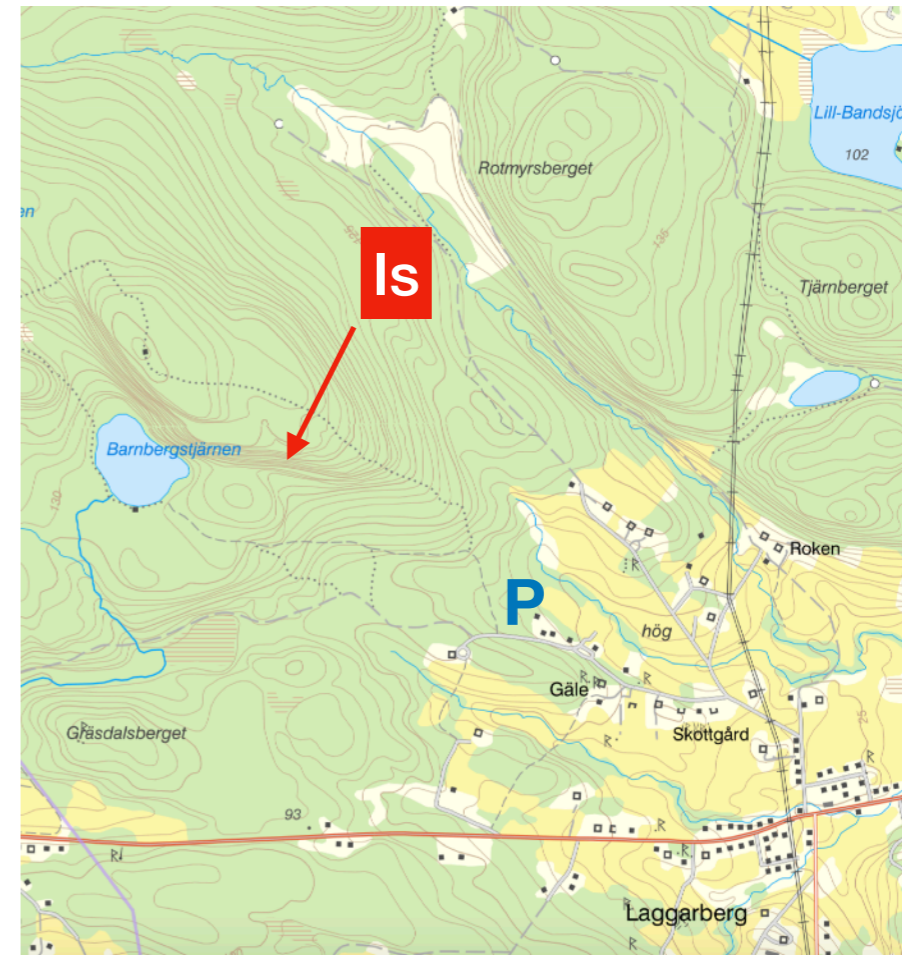
Frihängande fet pelarformation. Ca 12 meter. Lätt is och snömix på huvudväggen.

Historik

"Stora pelaren" 15m 90 gradig is. Formation som hänger ut klippväggen i bergets östra kant. 1998-12-28 Mats Englund och Cecilia Englund. Repeterades samma vinter under sockriga och seriösa förhållanden av Timo och Per S.

Per Sjönell på Barnbergspelaren januari 2022

7. Isguide Laggarberg - Barnberget *

Bilder på huvudväggens is. Barnbergspelaren är belägen ca 150m till höger om isen på bilden. Förstabestigning Patriq Backlund mfl i mitten av 90 talet. Söker info!

8. Bergeforsen - Lagmansören *

Beskrivning

Finns en liten is vid bergkanten längs vägen. Uppdaterar med exakt läge senare. Flera isar finns även i sprängningarna längs vägen. Dessa listas ej i föraren.

Parkering

Parkeringsficka vid stora vägen

Klättring

Sydvänt osäkert isläge. Ca 50 meter varianter finns.

9. Liden Göteborgsisarna, Trappstegsfallet, Stora fallet och Skjutbaneisen.

Beskrivning

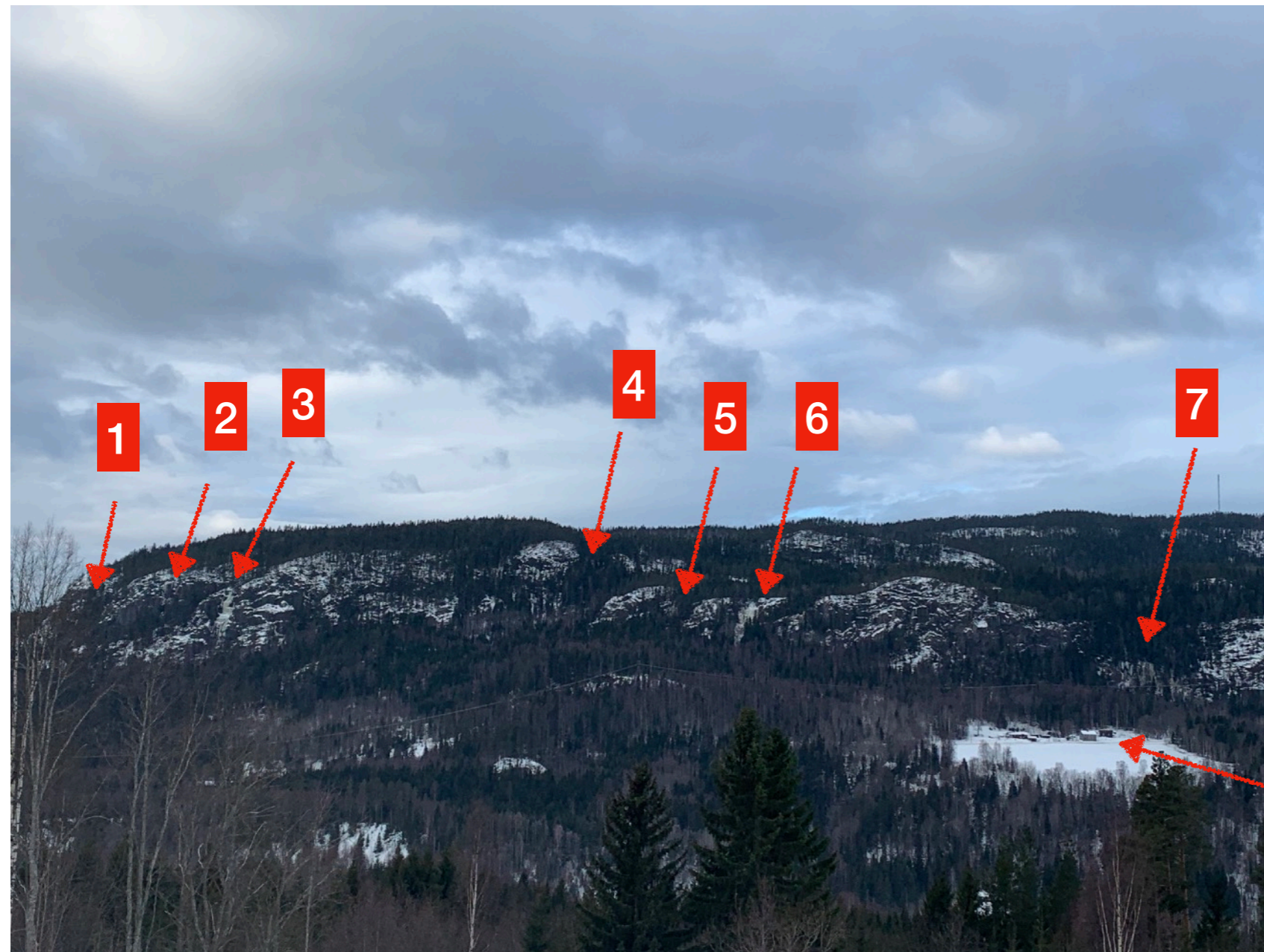
Huvudområdet för isklättring i Medelpad. En större koncentration av isfall ligger i Åsen på södra sidan om älven i Liden. Rekplats i p ficka vid väg 86 nedanför Liden.

Parkering

Parkeringsficka finns längs vägen till Stockholm-Bergsportcenter. För skjutbaneisen parkeras man vid foten av slalombacken.

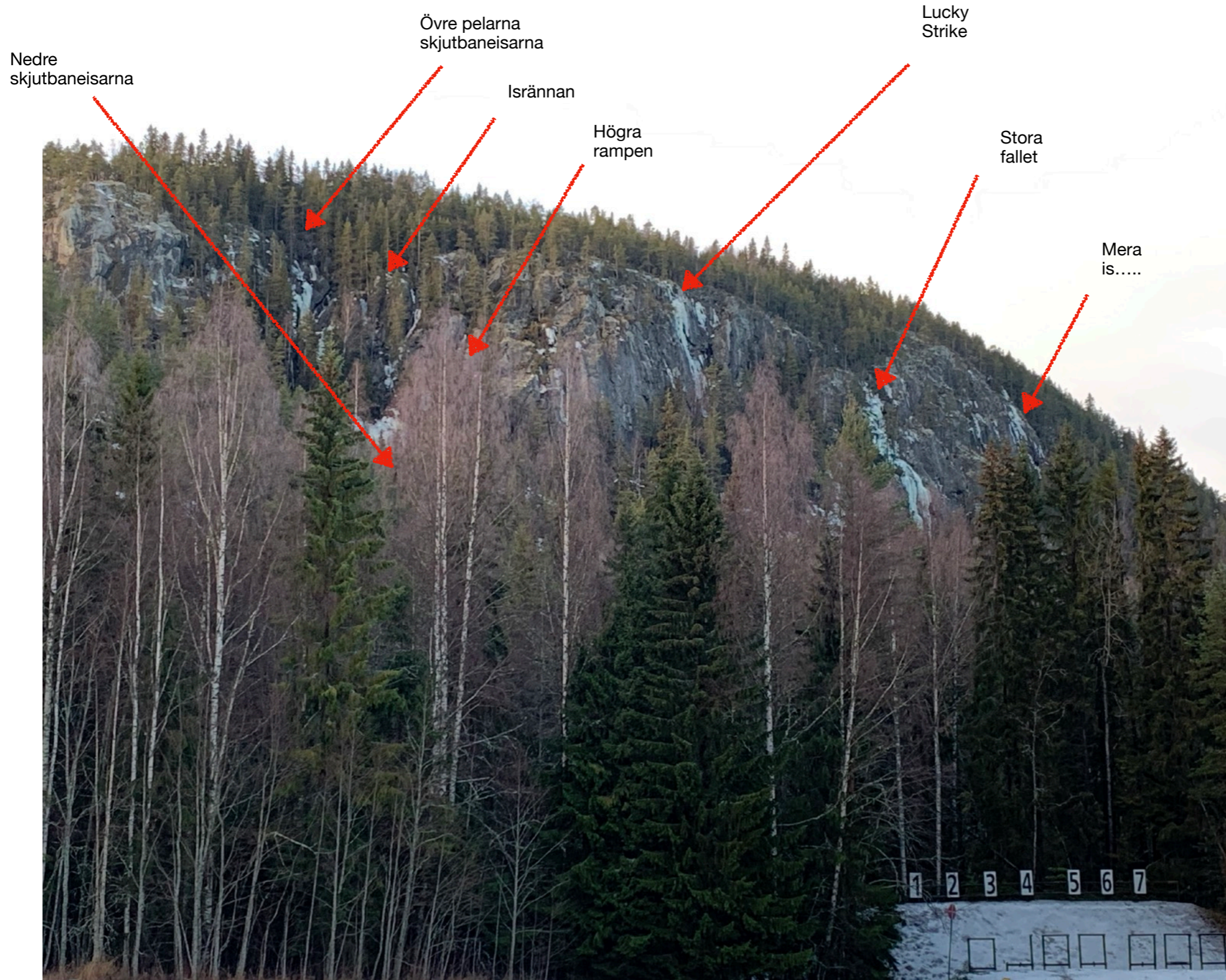
Klättring

Huvudsakligen bra område för nybörjare. Potential finns till hårda (mix) turer mellan stora fallet och gömda pelarna. Stabil säsong dec-mars. Stora fallet lite mer osäkert isläge.

1. Skjutbaneisarna
2. Lucky Strike
3. Stora Fallet
4. Bakre isarna
5. Gömda Pelarna
6. Trappstegsfallet
7. Göteborgsisarna
8. Bergsportcenter
Parkering

9:1 Liden - Skjutbaneisarna **

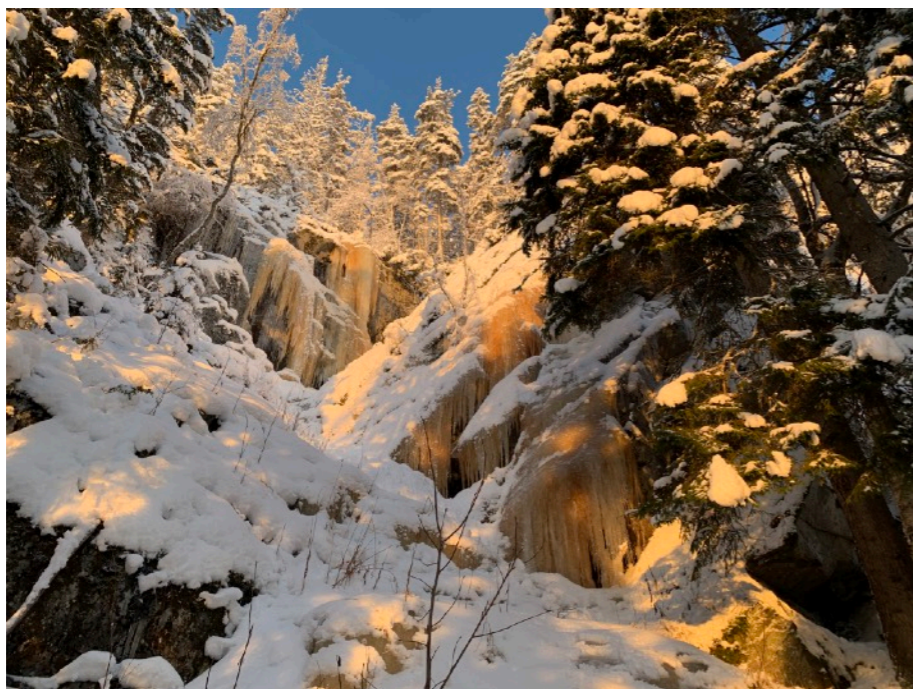
9:1 Liden - Skjutbaneisarna **

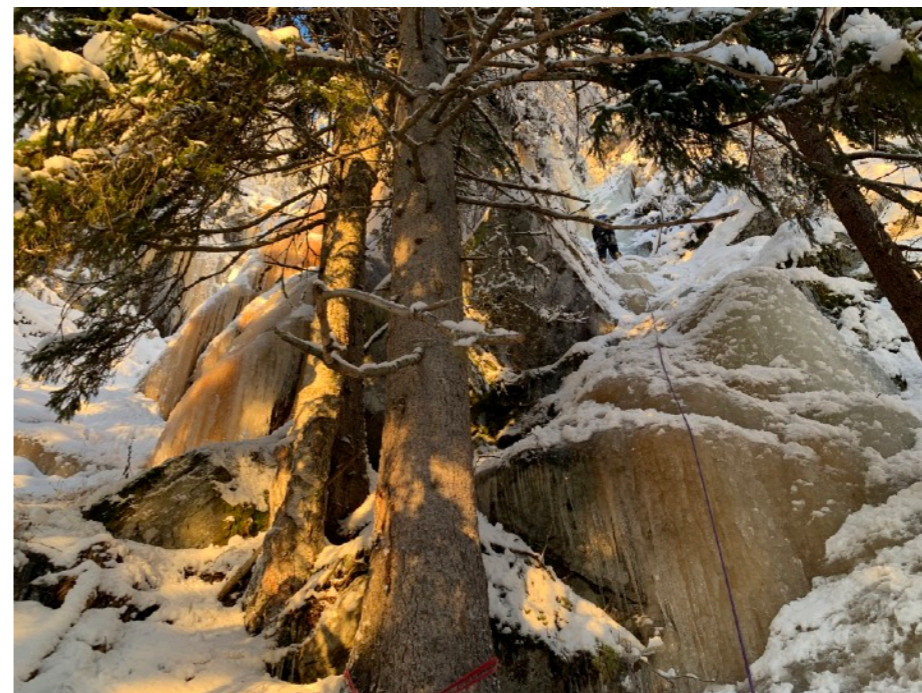
Parkera i vägkorsningen ovanför liftstationen på vägen upp mot vättaberget. Runda foten av vättenryggen på bild sedan snett upp vänster. Foto Katrin Olofsson.

Nedre isväggen. Lättare ränna bakom klippvägg på vänster sida.

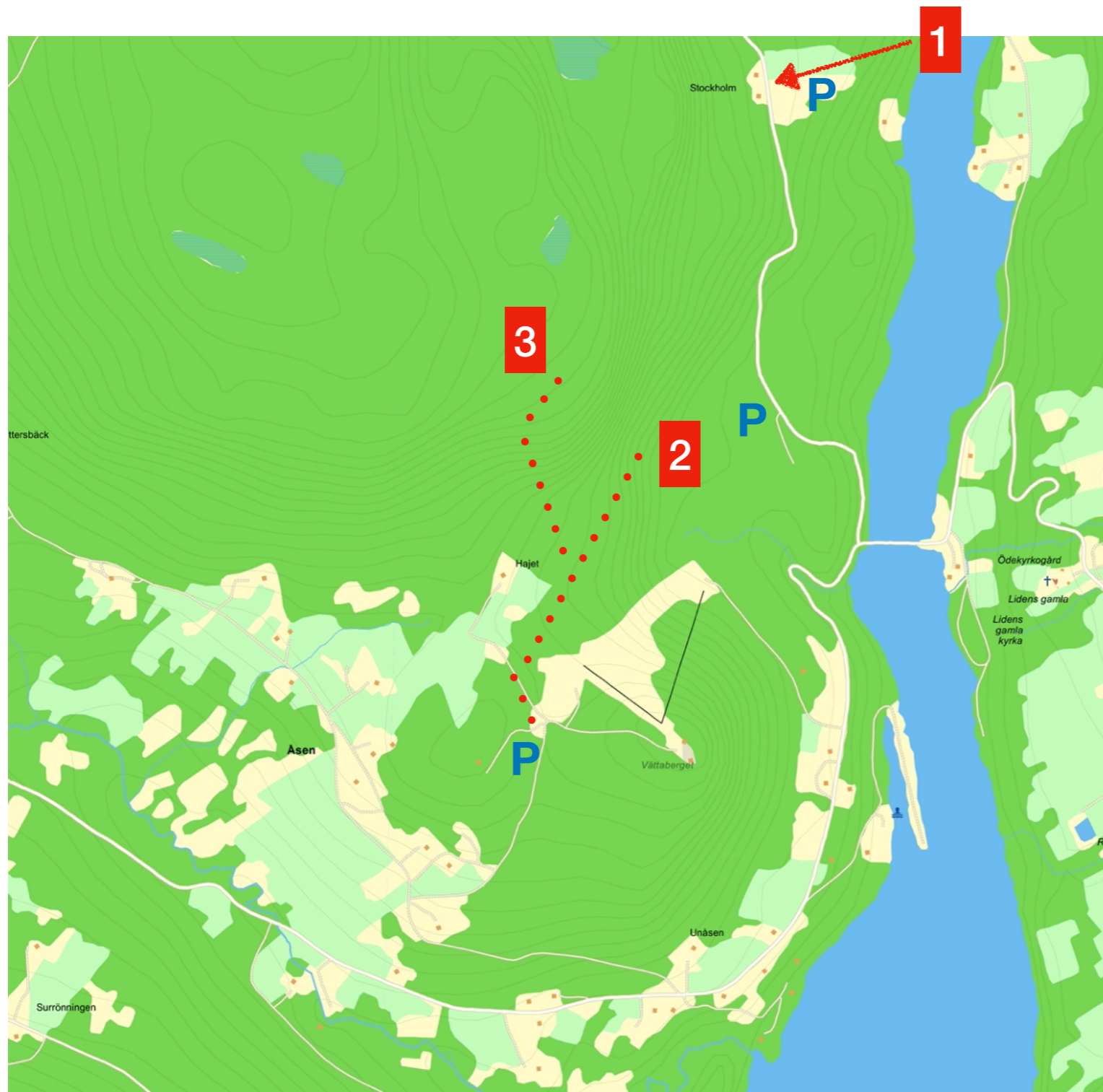

Utsikt upp mot pelarna ovanför nedre isväggen. Ränna och ramp rakt till höger om träden.

Isrännan. Utsteg vid rest stenblock. Högra rampen blir synlig efter delikat traversering över över en klipprygg. Lämplig stand vid dessa trädstammar. Foto Katrin Olofsson.

9:1 Liden - Skjutbaneisarna **

- 1. Bergsportcenter**
P Klättring
- 2. Instieg**
- 3. Utstieg - retur**

Parkering kan även vara möjlig nedanför berget. Stökigt i skogen med många toppbrott. Fin utsiktspunkt längs returen som sedan går ner i en brant ravin. Inga stigar skyltade (Än)!

9:2 Liden - Stora fallet *** och Lucky Strike *

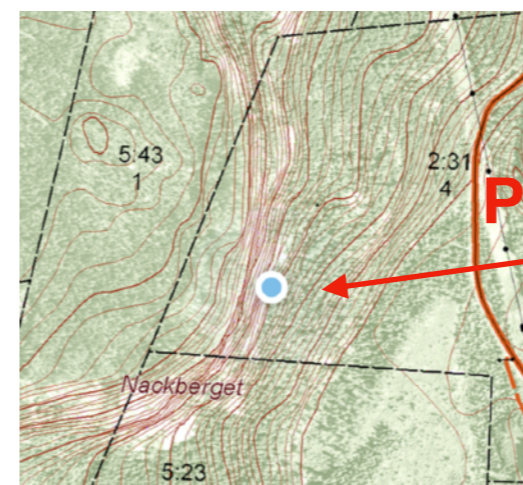
Stora fallet i Liden. WI4 2 replängder. Något kortare säsong än de andra isarna i Liden då den blir hårt ansatt av vårsolen. Klättra första branta delen och välj sedan om ni vill fortsätta hela vägen upp. Andra replängen startar med flackt parti sedan pelare som kan vara fostrande tidigt på säsongen.

Parkera i liten parkeringsficka när ni passerat isen väl synlig på väster sida av vägen. Gå 100 meter tillbaks och sedan in i skogen via en liten stig. Är det inte upptrampat är den tydliga bergryggen som kommer ner på platån ett gott riktmärke för när det är dags att gå uppåt. Vintern 2021 avverkades skog nedanför berget så det blev lättare att se. Följ den lilla bergsryggen vid foten av berget upp till inslaget. Rejält stenrasområde nedanför isfallet.

Lucky Strike M5, WI4 2 replängder 100m
Per Sjönell och Patrik Berggren 1998-12-13
1:a replängd. 35m M5. Startar på den tunna väggen. Följ upp till avsats ca 15m. Stäm upp i dieter och sväng ut på en arete/draperi (krux). Stand i träd och friend.
2:a replängden. 24m WI 4. Rakt upp i högerkanten på fin men lite pipig 85 gradig is. Stand i träd. Säkringar: lsskruvar, bult, friend, köttkrok och slinga. Glest!

Pers ledbeskrivning publicerad i insteget nr 1 år 2000.

Stora fallet till höger och lycka strike till vänster på bilden

Parkering i parkeringsficka om den är skottad.
Stig in i skogen 100 meter söder om parkeringen

Insteg stora fallet

Alternativ parkering vid Bergsportcenter och sedan promenad längs vägen. Stigar och skyltning planeras.

9:2 Liden - Stora fallet ***

Per Sjönell på stora fallet 1998. Lite is tidigt på säsongen. Foto Mats E

Hans Stipek på Stora fallet 20 Mars 2021.
Foto Katarina Stipek

9:4 Liden - Trappstegsfallet ***

Klättrare i branten av trappstegsfallet. Kanske den mest besökta isen genom åren. Lämplig nybörjaris med några branta passager som kan kringgåås på vänster sida.

Parkering i parkeringsficka innan Bergsportcenter. En liten stig bakom detta leder upp till både trappsteg och göteborgsisarna. Alternativ med stig vänster om de båda husen. Parkering finns även på gården vid Bergsportcenter.

"Skrevan" 15m 70-80 grader gömd 30 meter vänster om övre delen av trappstegsfallet. Från denna kan man sedan gå vidare till toppen av de gömda pelarna.

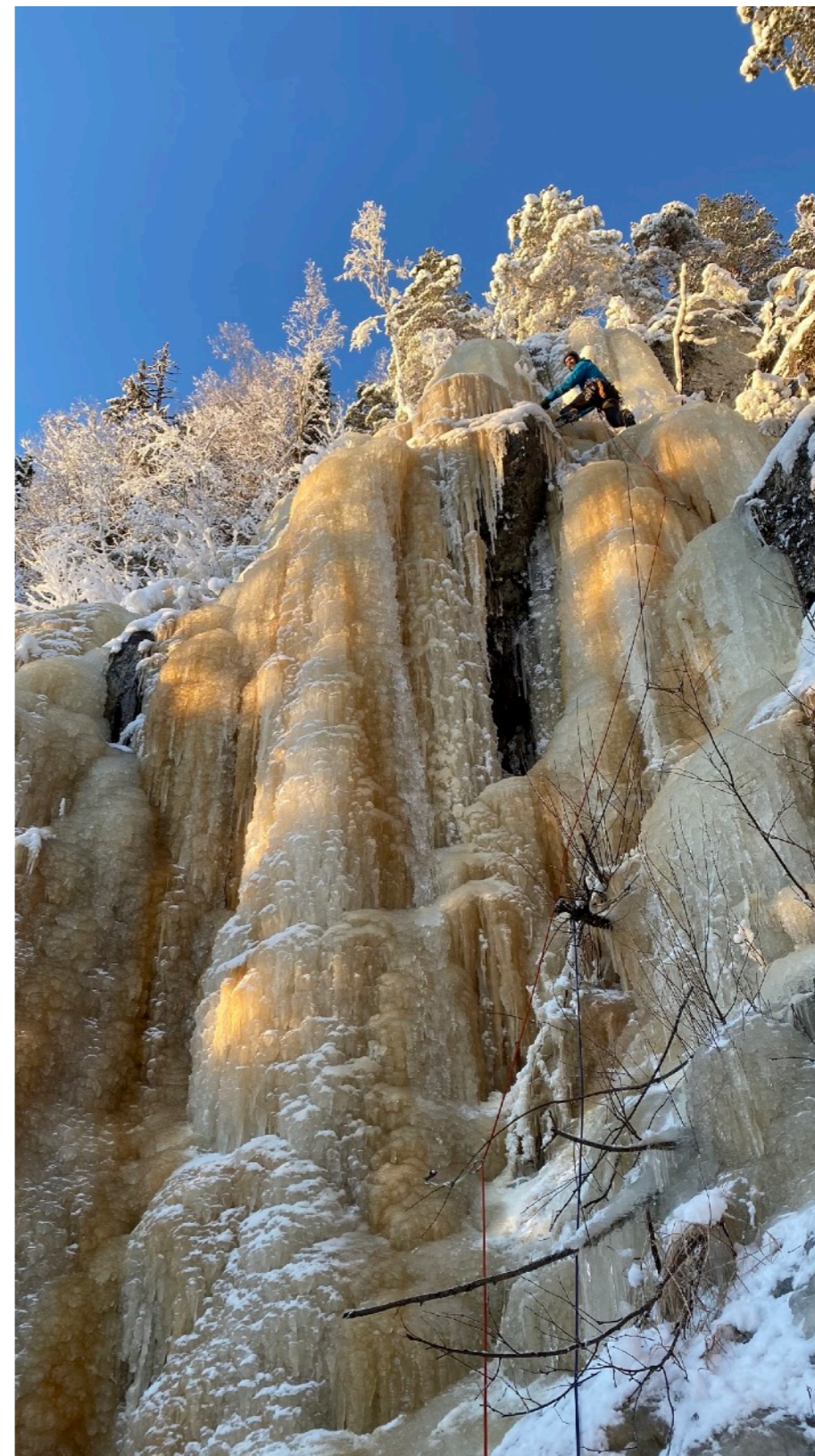

Trappstegsfallet

Göteborgsisarna

Parkering / Bergsportcenter

9:4 Liden - Trappstegsfallet ***

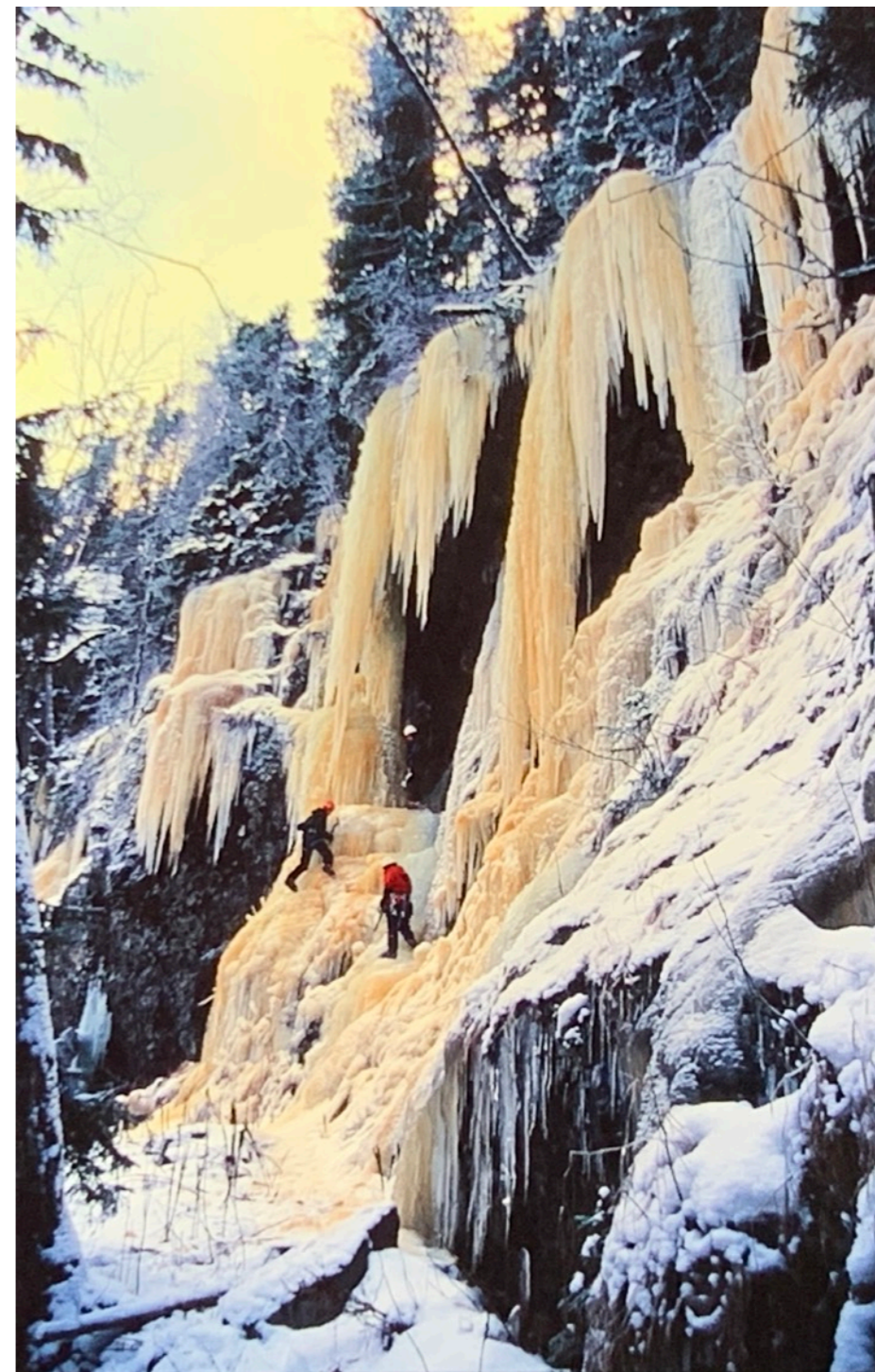

9:5 Liden - Göteborgsisarna ***

Göteborgsisarna är mycket issäkra med en lång säsong på tjock välvuxen is i olika svårighetsgrader. Ett mycket lämpligt område för introduktion till isklättringen. 200m lätt anmarsch från parkeringen Bild från högra sidan.

Vänstra delen av Göteborgsisarna med ihopväxt pelare.

9:5 Liden - Göteborgsisarna ***

Parkeringen vid bergsportcenter 200m från isarna. Skottas oftast efter större snöfall. Här finns dass och eldstad med ved som ni klättrare kan nyttja. Renovering pågår så logi ska kunna erbjudas i framtiden.

Dass och eldstad som får nyttjas av besökare.

Två bilder på mittensektionen av göteborgsisarna. Lämpligt område för topprepsklättring.

9:5 Liden - Gömda pelarna

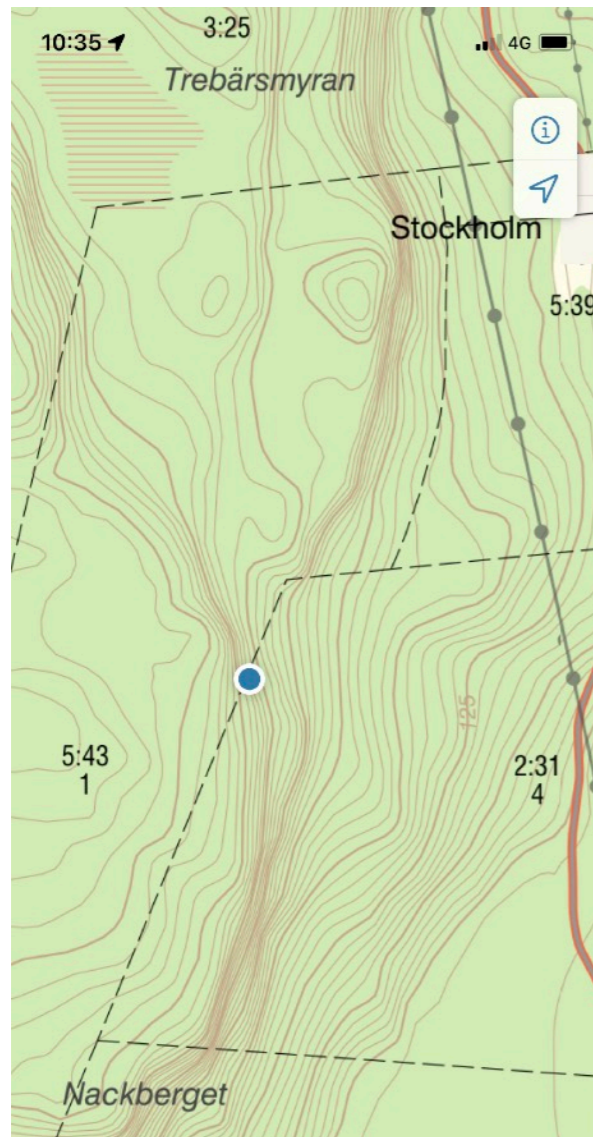
Isarna erbjuder både lätt klättring och en brant pelare. Nås enkelt från foten av trappstegsfallet. Följ klippväggarna och håll upp något så syns isen tydligt. Kan även nås via kort promenad från toppen av samma isfall. Från dessa håller du höjd och går söderut längs berget så når du de bakre isarna.

Samma isar 2021-12-26

Peter Hurtig och Magnus Löv på gömda pelarna i slutet av 90 talet.

9:5 Liden - Bakre isarna

Nyupptäckt isfall. Går att nå genom promenad från foten av trappstegsfallet. Brant och risigt om man går från stora vägen rakt upp.

Bakre isarna Som de ser ut nerifrån. Bilder på vänstra isen. Ca 15 m med flera möjliga varianter.

Andra delen av området kallar vi isravinen. Den ligger en bit till höger sett nerifrån. Följ bara klippan så ser ni isen tydligt.

9:5 Liden - Bakre isarna - Isravinen

Mäktig ravin högt upp på berget med is i varierande svårighetsgrad. Sträcker man ut så går det att få ut 40m klättring. Övre delen flackare med mindre hammare. Trevlig område med varierad fet is som ligger skyddad från solen. Något lång anmarsch men ett alternativ om man vill se något nytt efter de andra isarna

En tur klättrad "Isravinen"
WI3 25m Mats Englund
2021-12-26 Säkringshjälp av
Jörgen.

©Bergsportcenter -Mats Englund

10:1 Rännbergsisen

Beskrivning

Lite avsides beläget isfall som bildas av rännbergsbäcken. Lång anmarch om det inte är skottat. Lämpligen parkerar man då på timmervägen och firar sig ner. Långt isparti med kort hammare som syns på bilden. Kan lätt kringgå.

Parkering

Timmervägen

Klättring

Varierad klättring med lång anmarch om det inte är skottat Is nr 3 är draperiisen som kan vara värd ett besök om man är i området. 15 m 65 grader på läcker klippställ. Gå ner där vägen når högsta höjd sedan följ kanten uppströms. Flera boulders passeras.

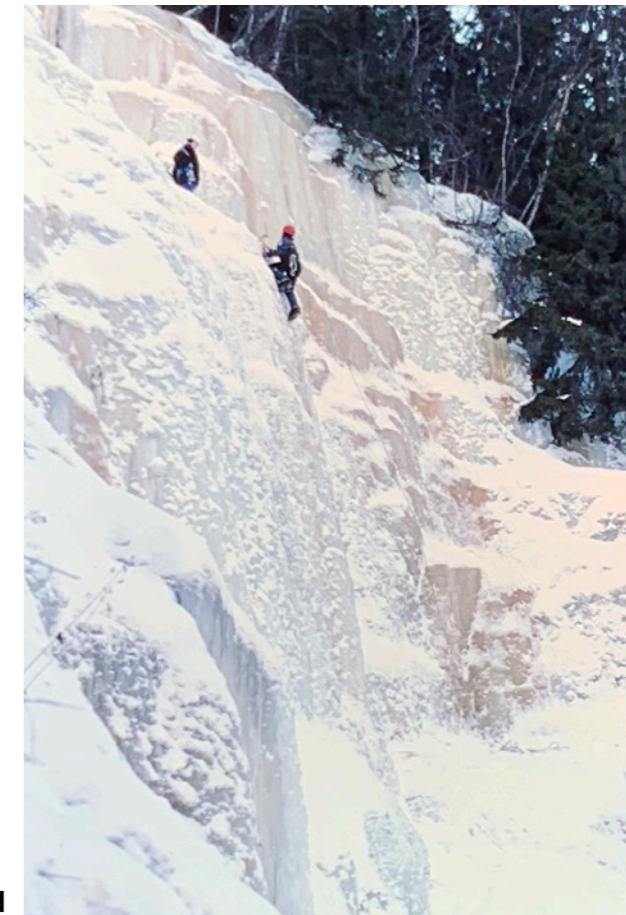
Jörgen Östberg på Rännbergsisen med lite is. Foto Mats Englund

Jocke och Malin på Rännbergsisen med mycket is . 1997 Foto Mats Englund

Rännbergsisen

Draperiisen

Fäbodisarna
Boulders

10:2 Draperiisen

Beskrivning

Inte så hög men häftig klippa med is. Pelarna kan säkert erbjuda riktigt seriös klättring för någon med lugna nerver. Sällan besökt is. Fäbodisarna erbjuder flera korta isboulders.

Parkering

Timmervägen. Kräver skidor om vägen är oplogad.

Klättring

Svaktättring under frikännande ispelare. Eller pelarna i sig om dom växt till sig ordentligt. Överhängande mix och sedan ut på isen kanske?

Malin och Jocke Svedberg tidigt på säsongen

Cecilia Englund på draperiisen. 1997. Senare tillfälle längre istappar

10:3 Brattfallet**

Beskrivning

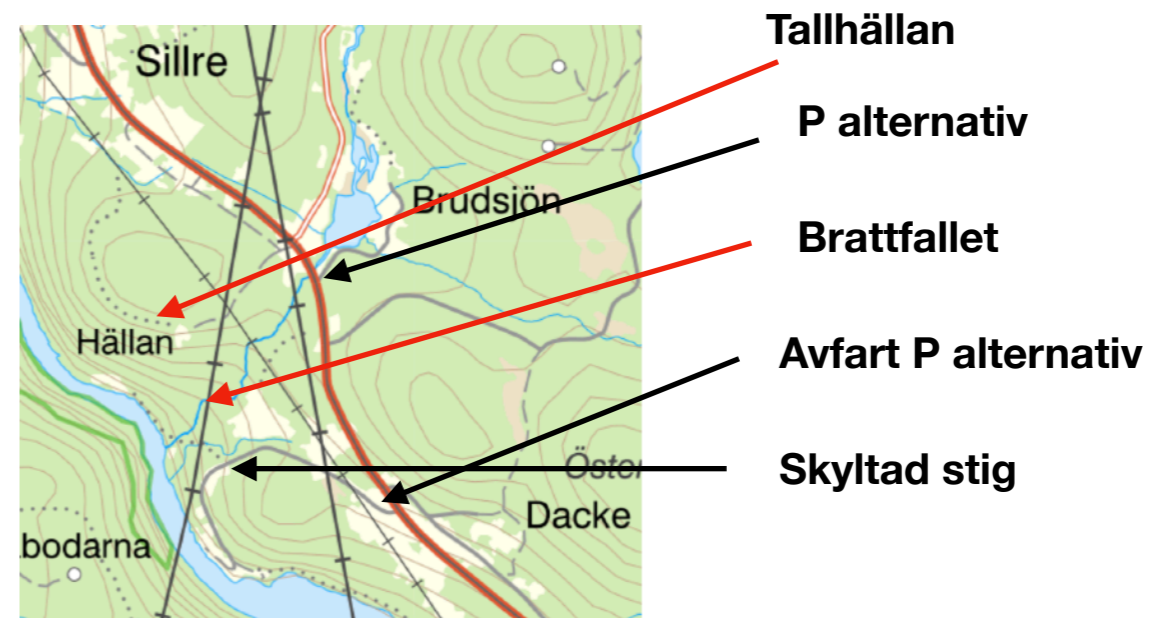
Kanske medelpads finaste vattenfall. Kvarnån har under långa tider haft aktiva sågverk med även använts som flottningsled för timmer. Flödet är idag reglerat genom Ox och Brudsjön.

Parkering

Väg finns ner till stigens början men den är inte alltid skottad och sandad. Promenad från parkering vid Brudsjöns utlopp i Kvarnån och sedan stig ner till anslutande väg. Alternativt p vid stora vägen och promenad ner till skyltad stig.

Klättring

Huvudfallet ca 20 meter klättring WI3. Sidofallet fick ytterligare ett utflöde efter vårflodens stora jordskred år 2002. Dessa två har mindre vattenflöde och ger riktigt fin lätt klättring. Perfekt område för en introduktion till isklättringen i ett vackert naturområde.

Brattfallet

Jörgen Östberg på lilla fallet

10:4 Tallhällan *

Beskrivning

Sydvänd flack is med flera möjliga varianter. Soligt läge och lätt klättring. Lite struligt att hitta dit med isen syns i siluett från fikaplatsen nedströms Brattfallet. Håll höjd nedanför övre delen på berget och skråa västerut. Passera överhängande klippa i en smal ravin så är du strax på insteget.

Parkering

Alternativ även vid väg 86 där en oskyldad skoterled går ner till Sandriset. Där vid älven finns kanotstuga med kamin som går att övernatta i. Flackt isområde även bakom kajan med ej värt besväret.

Klättring

Ca 40 meter is i ett 60m brett område. Flera varianter möjliga och de branta delarna kan kringgås.

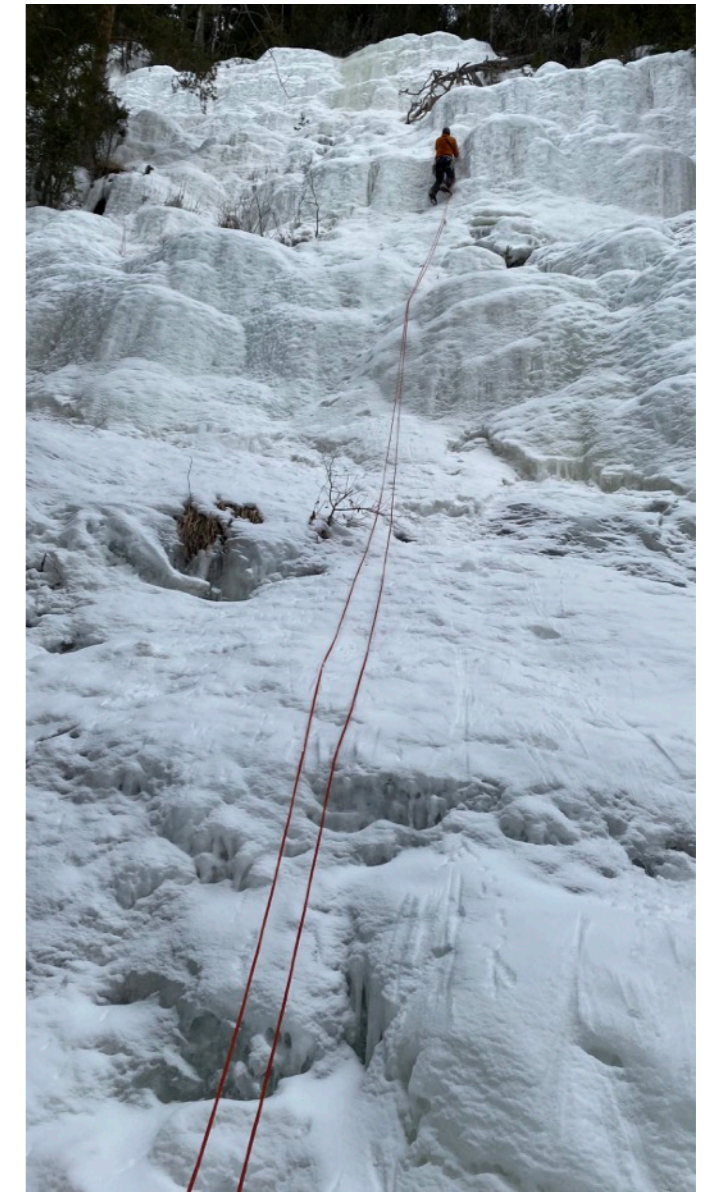
Historik

Klättrad 2021-03-19 av Mats Englund och Katrin Olofsson. Antagligen förstabestigning och en påminnelse om vad mycket mer som finns att upptäcka i området.

Tallhällan

Mats Englund på östra delen.
Foto Katrin Olofsson

Katrin Olofsson på västra delen.
Foto Mats Englund

11. Hammarstrand **

Beskrivning

Stor mäktig bergvägg med två replängders klättring. Lite osäkert isläge med fint när den fryser. Isen syns tydligt från Hammarstrand.

Parkering

Lilla byvägen och gå sedan genom skogen.

Klättring

2-3 replängder beroende på psyke och förhållanden. Några kilar kan vara bra att ha med sig. Firning samma väg ner.

Isen skådad från Hammarstrand.

11. Hammarstrand **

Beskrivning

Stor mäktig bergvägg med två replängders klättring. Lite osäkert isläge med fint när den fryser. Isen syns tydligt från Hammarstrand.

Parkering

Lilla byvägen och gå sedan genom skogen.

Klättring

2-3 replängder beroende på psyke och förhållanden. Några kilar kan vara bra att ha med sig. Firning samma väg ner.

Jocke Svedberg leder i Hammarfallet. Troligen förstabestigning.

Hammarfallet WI4 100m

2-3 replängder 70-90 grader. Jocke Svedberg-Mats Englund 1998-12-19

"Om vi var först med denna led är väl lite osäkert då vi inte kollat med surjämtarna" Ur insteget nr 1 år 2000.

Ett magnifikt isfall med många vertikala passager. Kort scrambling vänster för att komma till insteget på en stor hylla med ett träd.

1a replängd: 35m. Från trädet kort travers höger därefter brant klättring 20m till en ramp. Gör stand.

2 replängd: 30m. Klättra rampen som stiger upp till höger. 15m. Klättra pelaren rakt upp 15m. Isen flackar av. Stand.

3 replängd: 50m succesivt avflackande is som avslutas med en liten brant isvägg.

Epilog som publicerades i samma nummer av insteget

Dagen efter var dock två ännu hårdare män hitlockade efter att vi pratat bredvid mun. Det var Mats Nyman och Kenth Bergqvist. Dessa herrar förstod inte att vi gjort det enda rimliga insteget. Trots att vi blockerat vägen med bamsemums så forcerade dom och skrapade sig sedan upp 15m på tunn is och obefintliga säkringar. Därefter skottade dom sig vidare upp ungefär samma väg som oss. Jämrans bulldozers! (Kanske hade isen växt till sig under natten....!)

Brutalinsteget klättrat av Mats Nyman och Kenth Bergqvist 1998-12-20. Flera replag från klubben har repeterat klättringen. Den isyxan som Timo slängde ner i skogen från 50meter har han enligt rapporter varit upp och hämtat.

11. Hammarstrand **

Jocke Svedberg på andra replängden. Hammarfallet.

12. Slättmon - Stor Fuskberget **

Beskrivning

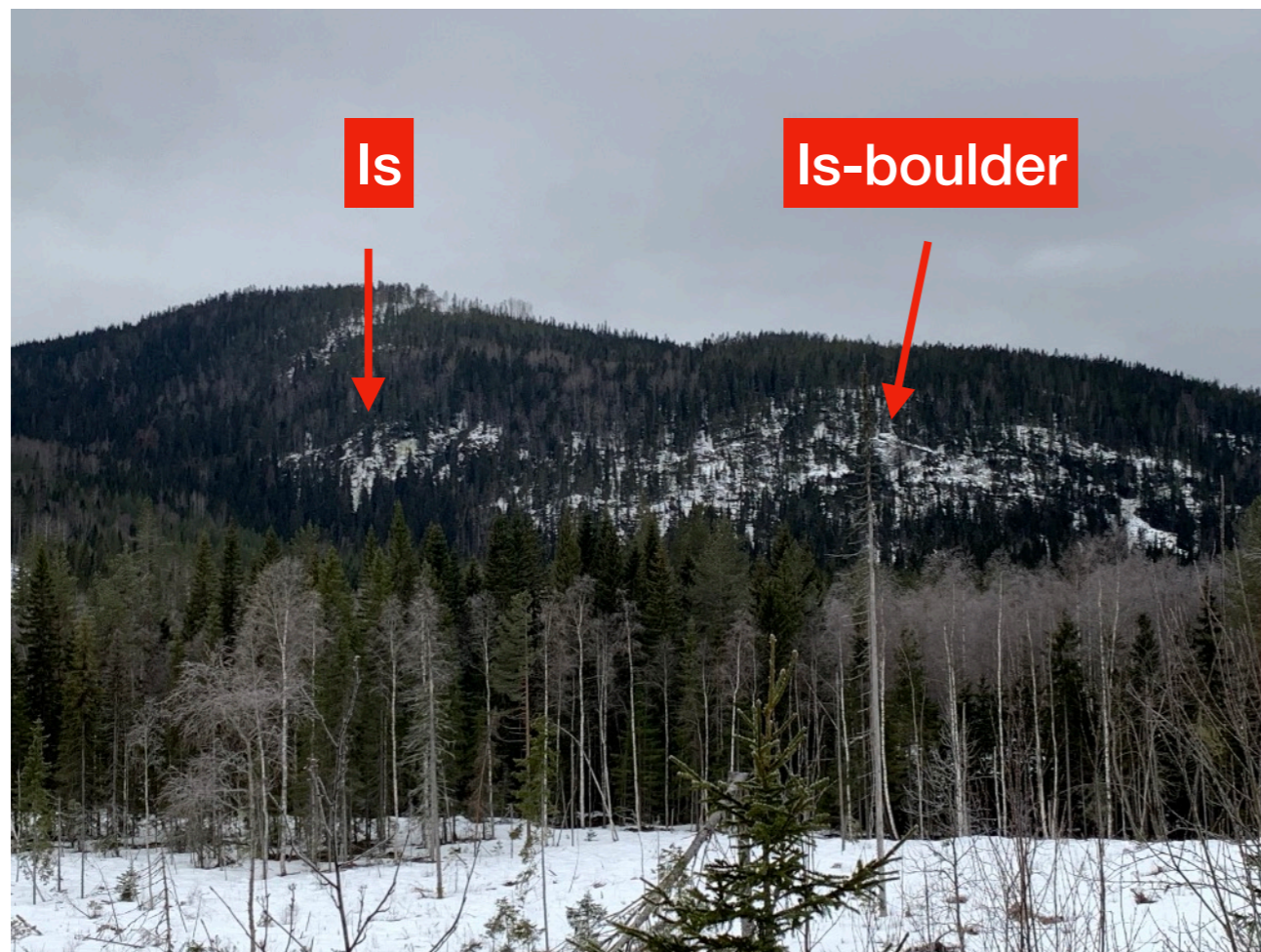
Syns tydligt från vägen och kan locka till besök.

Parkering

P ficka Ljustorpsvägen. Gå längs vägen en bit och ta sedan sikte på isarna 100 meter före bilbron. Timmervägen söder om ån kan vara alternativ om den är skottad. Blockera ej! Vid Slättmon finns en fin backe för topptur på skidor. Skottad parkering hos markägaren med vedfabriken. Bidra med en svisch enligt skylten!

Klättring

Nedre väggarna är mellan 15 och 30 meter höga. Beroende på säsong finns 4-5 varianter att göra. Dessa går att förlänga med de två övre isfallen. Blir då 50-60 meter klättring. I ravinen till höger om isarna finns is som bör vara klätterbar. Långt ut på bergets norra sida finns en liten klippvägg ca 70 grader med en liten kort is på. Ca 8 meter 70 grader. Den kallar vi "Lilla lokatten". Luftig hög boulder.

12. Slättmon - Stor Fuskberget **

Nedre väggen med tre tydliga varianter.

Högra isen där man kan ana den vinklade isrampen som leder vidare till övre isarna.

Klättrare på platån mellan de två övre isarna

13. Ljustorp *

Beskrivning

Flera isar varav de finaste men mycket osäkra är de sydvända på tunn is.

Parkering

1 vid timmerväg utan att blockera! 2 och 3 vid idrottsplatsen (5) sedan skidor

Klättring

1. Tunberget fryser sällan men då 60 m omväxlande klättring.
2. Höglands by. Korta fina hammare.
3. Höglandsberget i Sanna. Etappvis klättring ca 50 m. Några branta hammare. Soligt läge!
4. Lövbergsisen. Liten 15m is i skogen med brant hammare. Strabil is skogigt läge men mest av värde för locals.

Jörgen Östberg på Tunberget. Andra replängden.

Högland

14 Mjällådalen Viksjö **

Beskrivning

Fint litet område som syns väl från väg 331.

Parkering

Beroende på skottning varierad lång skidfärd från Västanåfallet. Tufft att korsa dalgången över ån. Här bildas ett nytt naturreservat. Nya stiga utvecklas under 2022-2023.

Klättring

Lite varierad klättring med fin utsikt över Mjällådalen. Några brantare hammare men ganska kort och lätt. 20-30 meter. Flera varianter möjliga.

Utsteg på största isen

Isen sedd från väg 331

15 Resele **

Beskrivning

Brant fet is som syns tydligt från väg 90 i höjd med Resele. Vörd ett besök om man passerar.

Parkering

I anslutning till järnvägsövergången utan att blockera vägen.

Klättring

Markant fet frihängande is. Relativt skyddat läge för solen.

Jörgen Östberg i Resele

16 Värns - Höga Kusten **

Beskrivning

Två isfall som inte fryser till så ofta. Kör vägen ut mot Värns från Docksta. Några sydvända isar finns även på den sydvända sidan av valabergen.

Parkering

Vid vägen till Värns finns p fickor. Från norra delen av Värns går en vandringsled till toppen från en skyltat parkering.

Klättring

Jag har endast begränsad information om dessa isar. Åtminstone en av linjerna är klättrad. Bild från skridskotur vintern 2019.

Ena isfallet välväxt i centrala delen av berget. Vy från havsisen.

17 Rösåsen *

Beskrivning

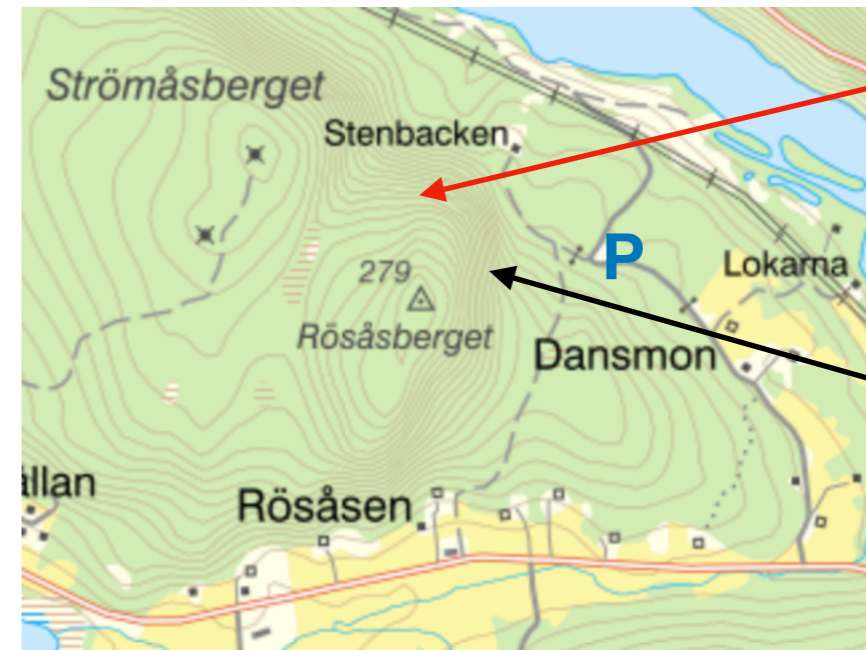
Berg med lite osäkert isläge. Inte ofta som det bygger på och blir klätterbart. Underskattat berg som levererar om man ger det lite uppmärksamhet.

Parkering

Enskild väg leder in till vändplan med grind. Sedan anmarch längs ej skottad skogsbilväg som slutar vid ett torp. Följ berget s fot i skogen genom ravin och sedan upp till insteget. I ravinen finns isformationer från isfallets vattenflöde.

Klättring

Största och tydligaste isen ligger i bergets norra del. Två branta hammare med flera möjliga varianter. Huvudväggen har potential till flera turer på klippa, is och mix.

IS

Huvudväggen

"Såsen på Rösåsen" W13 50m sedd från norra sidan Indalsälven. Till vänster om denna ligger huvudväggen med flera möjliga is/mix linjer

Huvudväggen med potential till flera turer under goda isår

18 Stadsberget Gesunden*

Beskrivning

Ca en replängd lätt klättring på solexponerad klippa med fin utsikt över sjön Gesunden. Kanske något för en nybörjare.

Parkering

Parkeringsficka vid sjön Gesunden efter passage genom Stadsbergets tunnel vid färd från Hammarstrand. Isen syns från vägen. Inbrott i volvo 245 genom krossad sidoruta vid besöket för första klättringen. Det blev en kall hemfärd i -20 grader

Historik

Två klättringar publicerade i insteget.

Renvarning

60m 50-70 gradig is. Cecilia och Mats Englund 961230

Hälge 70m 40-70 gradig is.

Direkt till väster om tunneln och parallellt med "renvarning". Syns tydligt från vägen. Mats Englund och Magnus Löv 1997-12-03

©Bergsportcenter -Mats Englund

19 Hamrebodarna *

Beskrivning

Parkering

Klättring

Ett flertal mindre isfall av varierande kvalitet. Begränsad information om dessa isar. På nästa sida publicerar vi Jocke Svedbergs presentation i "insteget" år 2003.

19 Hamrebodarna

Joakim Svedberg på nytur "Janus M/6" Solo 0003 Foto: Patrik Berggren

VINTERNÖJE i Hammrebodarna

Jag vill berätta om några turer som är gjorda i ett litet ställe som kallas Hammrebodarna. Patrik Berggren och jag var på plats första gången i mars 2000 och gjorde då tre turer. Efter det så har vi varit tillbaka och pulat upp några turer till.

Stället är beläget i söderläge och med ett kalhygge framför väggen, det är därmed väldigt soligt och fint –vilket är både positivt och negativt, negativt för isen.

Det finns i nuläget fyra längre turer att göra ca 20-25 meter, varav två av dessa leder upp på en hylla där det finns -än så länge- fem problem med boulder karaktär. De är mellan 5-8 meter höga och går att leda. (möjlighet att lägga topp finns –grottrepp från träd är att rekommendera med slinga över kanten)

Det är svårt att gradera mixturerna pga deras boulder karaktär, men som vanligt ska endast ses som ett riktmärke och man får själv bedöma förutsättningarna för dagen.

All yours Jocke's

Vägbeskrivning till Hammrebodarna

Kör E4 mot Östersund, sväng av mot Matfors/Lucksta, kör igenom Matfors mot Sörfors/Hassela

Kör 7 km från Matfors (bussterminal)

Sväng vänster mot Sundsvall, kör 2,3 km

Sväng höger mot Skedvik, kör 1,2 km

Sväng vänster mot Njurunda (Hammrebodarna), kör 6,5 km

Sväng vänster, kör 1 km

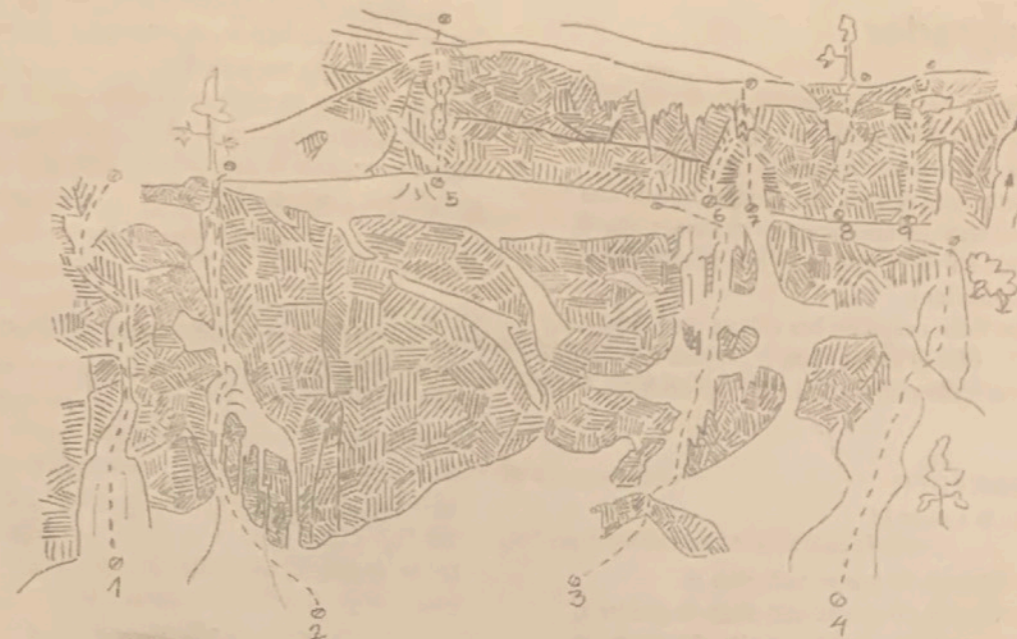
Sväng vänster kör 200 meter

Parkera vid garage, men ej i vägen för andra (kontakta fastighetsägaren om lov)

Gå sedan upp i skogen norrut, tills ni ser väggen.

Det tar ca 20 minuter vid nysnö.

Sundsvalls klätterklubb 2003

Hamrebodarna

Lednamn	Grad/längd	Första best/År	Övrigt
1. Hades	WI3/M3 (s) 25m	J.S -03 jan.	Tunt säkrad med både skruv, kil och Friend.
2. Shiva	WI3 25 m	P.B -00 mars	Klättra hammaren och följ rampen till topp.
3. Diana	WI2/3 20m	J.S -00mars	Korta pelare och ramper.
4. Pegasus	WI2/3 25m	P.B -03jan.	Hammaren på utsteget är finast Första bestigningen –solo.
5. Projekt	8m	P.B J.Ö -03.	
6. Ikaros	M6 6m	J.S -03 jan.	Första bestigningen –solo.
7. _____	M7 6m	S.H -03 Jan	
8. Janus	M6 5m	J.S -00 mars	Första bestigningen –solo.
9. _____	M? 5m	S.H -03 mars	

J.S =Jocke Svedberg

P.B =Patrik Berggren

J.Ö =Jörgen Östberg

S.H =Stefan Hedin

Sundsvalls klätterklubb 2003

Publicerat av Jocke Svedberg i "insteget" nr 1 April 2003

20 Midskogsberget *

Beskrivning

Sundsvallsklättrarnas hemmaberg. Men här bildas ibland även klätterbar is. Bristande beskrivningar och få bilder. Blir bättre i nästa upplaga.

Parkering

Parkeringsfickor längs vägen. Se vilken som är skottad annars trångt att parkera.

Klättring

Solutsatta lägen och någon mixad tur. Inte högprioriterat besöksmål men sällan besökt så kanske lite underskattat!

Historik

Några leder finns rapporterade i insteget.

"Solisten" 25m 60-85 gradig is. Anders Westlund och Mats Englund solo 1997-02-03. Den is som är längst västerut på berget.

"Enhörningen" 40m mixad klättring Mats Englund Niklas Knutar 1995-12-27
Tunt isfall 300m nv om parkeringen. Isen syns tydligt från vägen. Starta med den tjocka isen rakt upp 10m. Traversera svagt åt vänster genom skrevan över enbusken. Fortsätt rakt upp på tunn svars. Avsluta med delikat vertikalt isfyllt dieter. Kaninteknik och istappsjam i pervers kombination. Beskrivning från insteget nr 1 1996.

Christer Englund och Anders Westlund fikar vid en av isarna på midskogsberget

21 Mjältön

Beskrivning

Två tydliga isfall som syns både från toppen av Värns isarna och från havet när man åker skridskor. Trixigt läge då anmarschen är beroende av öppet vatten eller bärande is. Strömt i sundet med svagare is närmast land mot ön i sundet.

Parkering

Bra med plats i Sund på fastlandet. Skida vägen över ön eller funt udden på isen i havet.

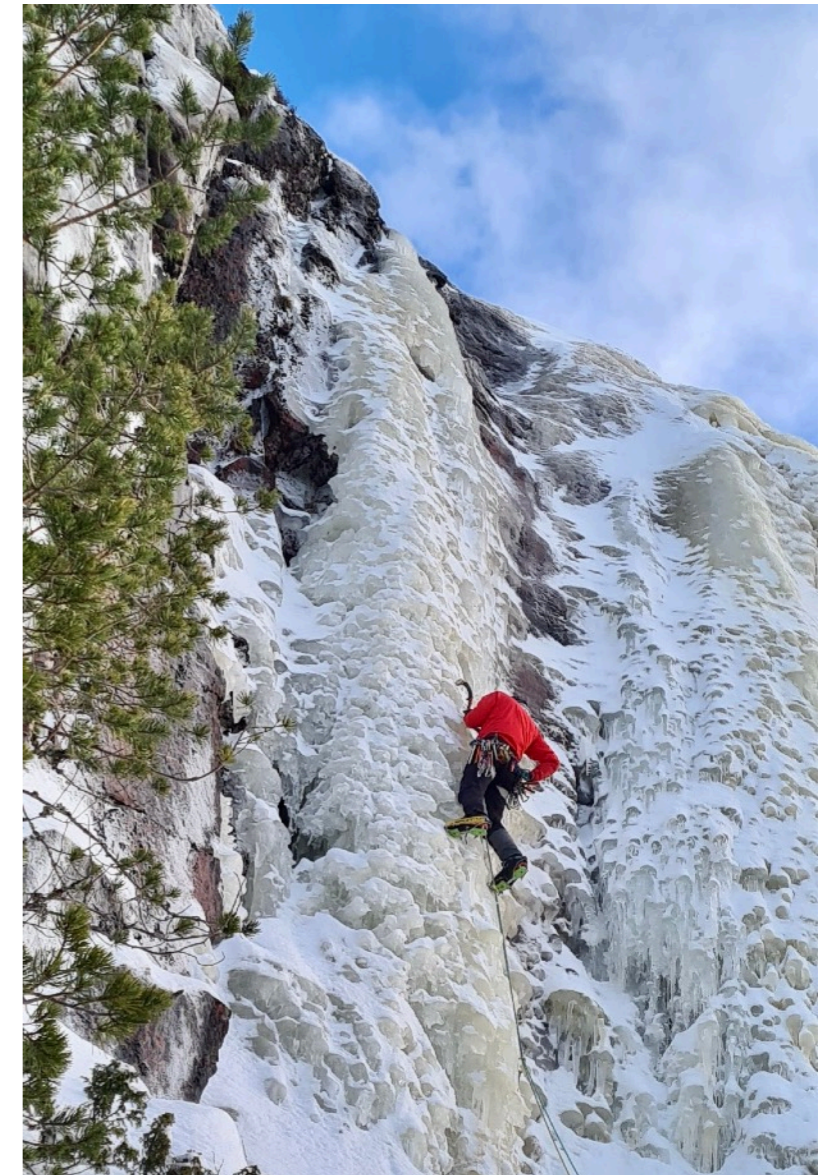
Klättring

Få som klättrat dessa men belöning i form av kombinerat äventyr och storslagen utsikt. Bilder från ett äventyr med kajak ut till ön vintern 2022. På bilden Anders Wester. Foto Katrin Olofsson. På turen var även Per Öhman med. Han klättrade på ön under 90 talet men var antagligen inte först.....

Historik

Mint en av isarna klättrad unde 90 talet av Per men dom var inte först.....

Foto denna sida: Katrin Olofsson

21 Mjältön

21 Mjältön

22 Omneberget

Beskrivning

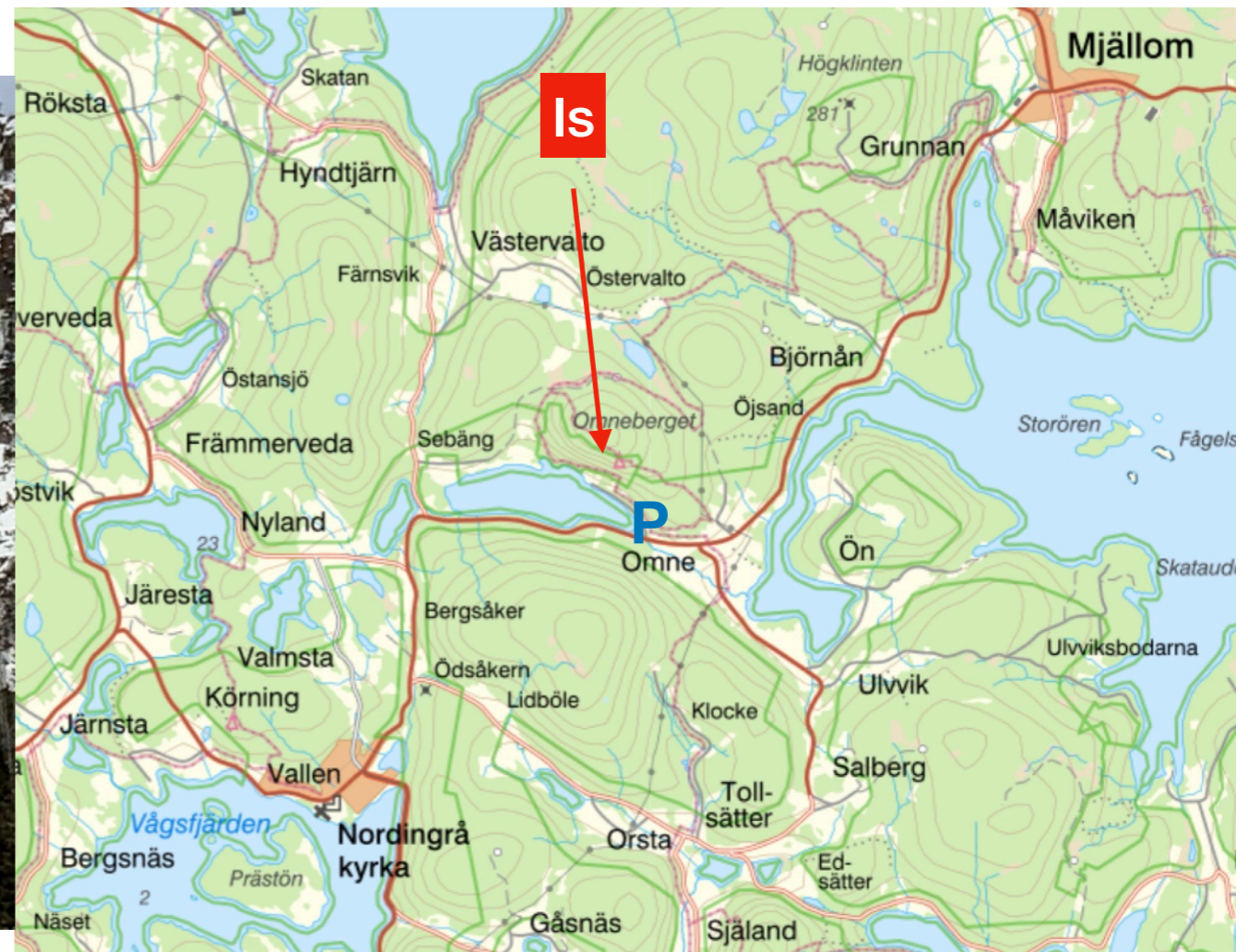
Sydvänd klippvägg med en huvudis och några små stripor som sällan formas.

Parkering

Vid badplatsen. Ta med spade då det blir att nyttja vägkanten om det inte är skottat. P ficka finns längre upp i backen ca 500m.

Klättring

Huvudisen fick sin förmodade förstabestigning 2023-01-06
50m WI5. Patrik Lyzell och Ture Paananen. Beskrevs då som bitvis tunn och svårsäkrad historia. Med 60m rep kan man bygga stand i träd.

Artificiella isar

Några exempel

Kanske inte riktigt hör hemma här men lite inspiration är väl inte fel. Två kända i vårt område. En tillverkades i Ljustorp med skiftgång på en liten bränsle driven vattenpump. 2h skift några dygn med en gran som fundament. Det andra exemplet var på Ljungans is i Torpshammar. Vi klättringen på bilden släkte en isyxa och Anders fick den i ansiktet. Det gick bra men blev ett djupt jack. Vi ramlade in på den lokala vårdcentralen där vi kraftigt påklädda kamrater förklarade att han slagit sig själv med en yxa i ansiktet. Sköterskan upprepade frasen varpå vi skrattade så vi inte kunde förklara ordentligt. Det är akut åk härifrån, åt till akuten i Sundsvall” Vilken historia hon fick att berätta för dom övriga på stället. Det blev några stygn men sedan nya turer på is för Anders del.

Ljustorp till vänster och Torpssjön till höger. Anders och Jocke som klättrar och Mats på toppen.

Övriga isfall och möjligheter

Några fler som klättrats

Sundsvall - Bergsåker.

Första berget som kommer nära vägen direkt efter Bergsåker på höger sida om man åker från stan. Solo Boulder sydvänd solexponerad. Syns från vägen.

Indalsälven - Blå isen

Syns tydligt från väg 86 mellan Indal och liden. Ligger på södra sidan älven. Ligger innan "hästskoklippan". 50 m 50 gradig is. Krånglig anmarsch och mera promenad än klättring.

Indal Östanskär

Bilvägen passerar under brant klippa som ger runt 50 m klättring med avtagande lutning.

Jämtland - Meåfallet

Kallas Lugnfallet av lokalbefolkningen. Vattenfall med 30 m fallhöjd och måttlig lutning. 60m 50-55 grader. Från Järkvissle kör uppströms ca 19km på södra sidan älven.

Matfors - Skjutbaneisen

Vid skjutbanan som man kör förbi på väg till skölesklevarna. Följ stigen i långa skjutbanans vänstra kant. Efter ca 300m syns isen till höger i svackan på kalhygget (1995 nu skog!), 50m brett med is. Hög Boulder med några branta hammare.

Nolbykullen

Klättrad på baksidan där spillvatten från snökanonerna skapat is.

Svartvik

Några solutsatta insleder gjorda

Stöde

Några korta leder och boulders på klippvägg norr om vägen väster om Stöde.

Höga kusten - Skuleberget

Korta leder klättrade på berget norr om Skuleberget. Huvudväggens norra del har is som borde gå att kombinera med mixad klättring.

Inte alla men fler isar än i förra utgåvan.

Det har även klättrats läge de sprängda klipporna längs våra vägar. Vi avråder från att besöka dessa då de distraherar trafikanter, finns risk för is på vägen och så många finare alternativ finns i området.

I våran del av landet finns fortfarande en del nytt att utforska. En teaser för kommande utgåvor. Jörgen Östberg på ständig spaning.